

عنوان مقاله:

درآمدی بر شناخت باغهای تاریخی بیرجند

محل انتشار:

ماهنامه باغ نظر، دوره 2، شماره 4 (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

احسان رنجبر - دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه تربیت مدرس

محمدرضا مهربانی گلزار - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر دانشگاه تهران

مهدی فاطمی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

باغ ایرانی در یک گستره جغرافیایی از هند تا تبریز و از سمرقند و بخارا تا شیراز و مرزهایی فراتر از این محدوده، متناسب با شرایط اقلیمی و دوره تاریخی خاص خود در فرمها و شکل های گوناگون تجلی پیدا کرده است. یکی از نقاط شکل گیری شیوه خاصی از مفاهیم باغ ایرانی، شهر بیرجند در استان خراسان جنوبی است. بیرجند به عنوان شهری که رونق و شکوفایی خود را در دوره صفویه به دست آورده، دارای مجموعه ای از باغهای تاریخی متعلق به اواخر دوره زندیه، دوره قاجار و پهلوی اول است. بررسی ویژگی ها و شاخصه های باغ های بیرجند در مقایسه با دیگر باغهای ایران نشان از شیوه متفاوتی از طراحی دارد. شاخصه های 8 باغ تاریخی اکبری، شوکت آباد، رحیم آباد، بهلگرد مود، امیرآباد، معصومیه و طوغان نشان می دهد که ترکیب خصوصیات همچون عدم حضور محور آب، اتصال به بافت روستایی، محور اصلی درخت کاج، شاه نشین میان استخر، شکل گیری حوض خانه، باغ قلعه ای بودن و محور قوی ممتد، شیوه باغسازی بیرجند را از دیگر نقاط ایران متمایز می کند. این نوشتار با تکیه بر دوره های تاریخی، اقلیم و معماری بیرجند، به دلیل کمبود اطلاعات کافی در مورد باغسازی بیرجند، ابتدا به معرفی ویژگی های معماری این باغ ها پرداخته و سپس در یک تحلیل قیاسی زمینه های لازم جهت شناخت شیوه خاص باغسازی بیرجند را فراهم می آورد.

کلمات کلیدی:

بیرجند، باغ ایرانی، کاج، باغ - قلعه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/302109>

